

Рат у Украјини. Дневни извештај. Дан 72

Припремиле Софија Олииник и Мариана Завииска

Градови на удару. У области **Луганска** се наставља жестоко гранатирање, као и покушаји преузимања контроле над Северодоњецком. Јуче је у Луганској области гранатирана једна од последњих оперативних бензинских пумпи, као и пруга Северодоњецк Азот. Руске снаге гранатирале су стамбене четврти и инфраструктуру у региону 16 пута, оштетивши 12 кућа, електричну трафостаницу и пословне зграде. У Рубижду је уништено 7 кућа, у Новодружеску 2. Разарање је забележено и у Лисичанску, Орихову, Гирској, Попасни. У **Доњецку**, гранатирање **региона се наставља**. У Краматорску су због гранатирања 5. маја, 32 вишеспратнице тешко оштећене, а 25 људи је повређено. Поред стамбених насеља, руска војска ракетама активно напада индустријске објекте града. Коксара у Авдијевки гранатирана је три дана. Активне борбе се настављају преко линије фронта у Лиману, Авдијевки, Маринки, Новомихајлівки, Краснохоривки, Вугледару и Великој Новосилки. У **Мариупољу** се руске снаге спремају за параду у разрушеном лучком граду Мариупољу, саопштили су украјински званичници. Милитанти чисте рушевине бомбардованог позоришта које је служило као главно склониште града пре него што је уништено пре седам недеља. У региону **Херсона**, ситуација је и даље тешка, са експлозијама и гранатирањем у региону. Окупатори настављају борбу и пљачку док у регионима нема приступа медицинским и прехрамбеним залихама. Локалне власти блокирале су приступ Фејсбуку и Инстаграму и прекинуле приступ информацијама са територија под контролом Украјине. У области **Харкова**, борбе се настављају око Изијума. У Дерхачију, у области Харкова, руске снаге су уништиле или опљачкале фарме. Старшина удружене заједнице [је рекао](#) да ће због ове чињенице бити немогуће обавити сетву ове године.

Људска права. Истрага [Ројтерса](#) представила нови доказ ратних злочина које су руске трупе починиле у Бучи током једног месеца окупације. Сведочења, преостали предмети и трагови мучења омогућили су даљу идентификацију неких од одговорних руских војника.

Данас се очекује још један коридор за евакуацију из Мариупоља. И УН и вицепремијер Верешчук потврдили су информацију. Јуче увече је Антонио Гутереш, генерални секретар УН, [саопштио](#) да је почела трећа фаза евакуације цивила из фабрике Азовстал у Мариупољу. Шеф кабинета председника Андриј Јермак јутрос је [рекао да је](#) 500 људи успело да напусти Мариупољ.

Украјина је истакла потребу за оснивањем специјалног међународног кривичног суда. Заменик шефа кабинета председника Украјине Андриј Смирнов састао се са делегацијом Амнести интернешенела да разговара о процесуирању кршења људских права у Украјини. Како се наводи у [саопштењу](#) Канцеларије председника, специјални међународни кривични суд ће моћи брзо да процени доказе о злочинима руске агресије против Украјине.

Филтрациони логори. Руске снаге настављају са [филтрацијом становништва које](#) остаје или напушта привремено окупиране територије. Као представници псеудорепублика, службеници ФСБ-а прате процедуру испитивања грађана, узимања отисака прстију, провере мобилних телефона, као и телесног прегледа на тетоваже. Главни циљ је идентификовање владиних званичника, комуналних предузећа, војних ветерана (АТО/ОСС) или украјинских активиста. На привремено окупираној територији **Доњецке области**, филтрирање се врши у градским и окружним одељењима такозваног 'Министарства унутрашњих послова' у Доњецку, Мариупољу, Макијевки, Старобешову, Мангушу, Бугасу, Безименој, као и у филтрационим камповима у Докучајевску, Микилском, Мангушу, Безименом, Јалти (округ Мангушив), у истражном затвору у Доњецку (посебан спрат је додељен за мере филтрације), где је поступак филтрације строжи. Сличан поступак је и на привремено окупираној територији у **Луганској области**. „Филтрација“ се врши и у локалним одељењима „Министарства унутрашњих послова Луганске Народне Републике“, као иу „филтрационим логорима“ у Перевалском округу у Луганској области. Они који имају пасоше псеудодржавних организација 'Л/ДПР' и Руске Федерације не подлежу 'филтрирању'. Током последњих месец дана окупатори су насилно уклонили све мушкарце из појединих округа [Мариупоља](#) на такозвану 'филтрацију'. Око две хиљаде људи смештено је у села Безименне и Козатске у Новоазовском округу. Мушкарци се држе у условима који нису прихватљиви за живот. Мучење се примењује на прве знаке непослушности. Ове недеље је најављено да ће приведени мушкарци бити обучени у униформе Оружаних снага Украјине да би учествовали на „паради“ 9. маја у Мариупољу као „затвореници“.

Спољна политика. Међународна [донаторска конференција](#) одржана је у четвртак у Варшави. Конференција је имала за циљ прикупљање средстава за Украјину како би се суочила са економским и хуманитарним утицајем руске инвазије. Догађајем су председавали председник Европске комисије, премијери Пољске и Шведске, уз учешће премијера Украјине. Мађарска је током Конференције изразила спремност да учествује у обнови инфраструктуре уништене током рата у Кијевској области, као и у лечењу рањених украјинских војника.

Као резултат састанка прикупљено је око 6,5 милијарди долара. Премијер Украјине Шмихал са своје стране [представио](#) је нову Иницијативу, [United 24](#), коју је основао председник Украјине да служи као центар за донације у добротворне сврхе.

Украјински председник Володимир Зеленски позвао је у четвртак немачког канцелара Олафа Шолца и председника Франк- Валтера Штајнмајера у Кијев. Званичник из кабинета немачког председника потврдио је за [POLITICO](#) да је Зеленски позвао Шолца, Штајнмајера и целу немачку владу, сигнализирајући отопљење у односима после недеља дипломатских тензија. Министарка спољних послова Немачке Аналена Бербок ће у блиској будућности посетити Украјину. Њен пут у Украјину [најављен је](#) неколико сати након што су Кијев и Берлин решили дипломатске тензије.

Немачки канцелар Олаф Шолц и амерички председник Џо Бајден сложили су се у четвртак у позиву да неће признати никакве руске територијалне добитке у Украјини, [саопштио је портпарол немачке владе](#).

Председник Зеленски је путем видео везе [разговарао](#) са бившим председником Џорџом В. Бушом о инвазији Русије на Украјину и подршци САД Кијеву.

Белорусија. Александар Лукашенко је у [интервјуу](#) за Асошијетед прес рекао да се „специјална операција“ коју спроводи Русија „растегла“. Оно што је интересантно, иако Кремљ одбија да користи термин „рат“, сам Лукашенко је рекао „он се залаже за мир“ и више пута позвао на „крај „рата“.

Енергетска сигурност. Кабинет министара Украјине представио је [кратак преглед](#) енергетских сектора. Од 5. маја, око 820 насеља у Украјини остало је без струје, што укључује укупно око 710.000 потрошача. Без снабдевања гасом остало је скоро 225.000 потрошача. Најтежа ситуација са снабдевањем гасом је забележена у Запорошкој, Кијевској, Черниговској, Николајевској и Харковској области. Услед руског гранатирања уништено је или оштећено 15 складишта нафте широм Украјине.

Дезинформације. Украјински сегмент Телеграма се значајно променио од инвазије Русије у пуном обиму. Невладина организација за праћење украјинских медија „Детектор медија“ [известила](#) је о успостављању и промоцији читавог новог таласа од најмање 88 анонимних Телеграм канала у Украјини координисаних из Русије. Многи од њих су канали које Русија користи да легитимише окупацију одређених територија и успостави контролу над информационам окружењем. Такви канали се могу поделити у две категорије: (1) они који могу деловати као 'званични' извори окупатора; (2) оне које имитирају медије, односно објављују локалне вести, али су пуне пропаганде и дезинформација. Међу темама које покривају ови Телеграм канали су дискредитација Украјине и њеног руководства, укључујући градоначелнике и регионалне администрације, руске војне победе и демонизацију украјинске војске, теорије завере о акцијама „колективног Запада“ у Украјини, информисање о уништењу украјинских државних симбола, евакуација у раније окупиране делове Доњецке и Луганске области, информације о хуманитарној помоћи из Русије.

Култура. Од почетка пуне инвазије, постоје [242 документована случаја](#) уништавања, оштећења и крађе украјинског културног наслеђа. Уништено је и оштећено 16 споменика од националног значаја, 72 од локалног значаја и 6 новооткривених. Ове недеље уништене су старе зграде Лисичанске мултидисциплинарне гимназије и Лисичанског антитуберкулозног диспанзера, које су биле део Белгијског архитектонског ансамбла, основаног пре више од 100 година.

[POLITICO](#) је, позивајући се на директора Унесковог центра за светску баштину, указао на забринутост због прогресивног уништавања културног наслеђа руским нападима од почетка инвазије у пуном обиму. „Озбиљно смо забринуте јер Украјина губи не само важан део свог културног наслеђа, већ и свој идентитет. Део њих самих и део историје ће нестати ако рат не престане“, каже за [POLITICO](#) Лазаре Елунду Асомо, директор Унесковог центра светске баштине.

Социолошка истраживања. Европска комисија представила је резултате [истраживања Flash Eurobarometer](#) у свим државама чланицама ЕУ. Истраживање показује велики консензус међу грађанима ЕУ у корист одговора ЕУ на инвазију Русије на Украјину. Испитаници истичу снажну подршку уведеним санкцијама (80% за), као и хуманитарну подршку (93% за) која ће бити пружена Украјини. 67% испитаника дели подршку ЕУ финансирању куповине и испоруке војне опреме Украјини, док 75% сматра да рат у Украјини показује да је потребна већа војна сарадња унутар ЕУ. 66% се слаже да „Украјина треба да се придружи ЕУ када буде спремна“, а 71% верује да је Украјина део европске породице. Прочитајте цео извештај на [линку](#).

Социолошка група „Rating“ одржала је своје [десето национално социолошко истраживање](#) посвећено идеолошким обележјима рата, посебно у светлу „Дана победе“. Тако је од краја априла 2022. у Украјини

забележен најнижи ниво носталгије за распадом СССР-а у историји посматрања (11%). Огромној већини испитаника – 87% – не недостаје СССР. Апсолутна већина (89%) испитаника подржава признање деловања руских трупа у Украјини као геноцида над украјинским народом. 76% подржава забрану употребе симбола Z и В који су означени на руској војној опреми и 74% подржава забрану Георгијевске ленте у Украјини. Важно је напоменути да је у протеклих 5 година подршка овој потоњој иницијативи порасла са 45% на 74%.

Угао за читање.

- [Гаспром покренуо руску инвазију на Украјину – Атлантски савет](#)
- [Мариупољ: Како су мештани спасавали једни друге. Извештај Заборона](#)
- [Сахране и вински барови: Повратак Кијева у нормалу уопште није нормалан - POLITICO](#)

Статистика.

- Више од [90 000](#) експлозива уклоњено је од почетка рата пуних размера.
- Генералштаб Оружаних снага Украјине саопштио је укупне процењене губитке руске војске до 6. маја 2022. у 10 часова: људство – око 24 900, тенкови – 1110, АПВ – 2686, артиљеријски системи – 502, МЛРС – 171, противваздушни системи – 83, авиони са фиксним крилима – 199, хеликоптери – 155, мекана возила и цистерне за гориво – 1926, чамци и лаки чамци – 11, дронови оперативно-тактичког нивоа – 312, специјална опрема – 38, крстареће ракете – 90. Такође пратите интерактивни [бројач](#) руских губитака.

Свака помоћ је важна, ниједан допринос није премали!

- Подржите [#BikesForUkraine](#), међународну кампању коју су покренули У-Цицле (НВО „Асоцијација бициклиста Кијева“), НВО „Ецо Мисто“ (Чернихив), НВО „Асоцијација младих Екстреме Стилс“ (Суми), НВО „Урбан Реформ“ (Харков). Кампања настоји да повећа мобилност украјинских волонтера и учини хуманитарну помоћ доступнијом онима којима је најпотребнија
- Поделите ове најновије информације о ситуацији у Украјини, било на друштвеним медијима, са локалним медијима или ширењем овог кратког извештаја.
- Пратите наше дневне извештаје на [Твитеру](#) и [нашој веб страници](#).
- Наш пројекат можете подржати донацијама путем PayPal-а. Више информација [овде](#).

Хвала вам што подржавате Украјину! Слава Украјини!